

עין משפט
גור מצוה

כד:

וּמִמִּשְׁמֵשׁ בַּבִּגְדוֹ. פרש"י להעציר הכינה העוקצתו אצל

לא מתעטף אס נפלה עלימו ותרי מילי נינהו.

ור"ח פ"י דחדא מילתא היא פ"י ממשמש צגדו תקן (ס) שלא יפול

היא הפסקה אס מתעטף כיון שנפל לגמרי אצל לתקן קצת שלא יפול לא הוי הפסקה:

וְאוֹמֵר רבון העוֹלָמִים. מיד צאלנע תפלתו ואח"כ מתחיל ממקום שפסק: **אִמֹר** יֵהּ דְיָדִי דֵּא סְבִירָא יֵי.

פירוש משוס תרתי מילי חדא דסבירנא דאינו חוזר לראש דאמר רבי יוחנן (ר"ה דף ל"ד:) שמע תשע תקיעות צתשע שעות יאל ועוד דסבירא לי מניח ידו על פיו ואס כן הוי ליה רלוי אלא לדיך דסבירא לך דחייב להפסיק וכו':

בַּחֲבָלֵי הַשּׂוּא. כלומר צננס מושכים עליהם עון כי עוצ היה שלא היו מקיימין» אותו כלל: **פְּסָם**. רבינו חננאל כרצ חסדא דאסור לקרות ק"ש אפילו עואה תחת צגדו על צצרו וס"ל כל עצמותי תאמרנה (מהלים לה) ”דאע"ג דר' חסדא תלמיד דר' הונא הוה לחומרא אזלינן ורב אלפס פסק כרצ הונא מלאקשי גמרא מיינה ציומא פרק הממונה (ד' ג.) לית

מבליעו באפרקסותו א"ל אנא יאנינא דעתאי: ה"המשמיע קולו בתפלתו הרי זה מקטני אמנה: אמר רב הונא ב"לא שנו אלא שיכול לכוין את לבו בלחש אבל אין יכול לכוין את לבו בלחש מותר וה"מ ביחיד אבל בצבור אתי למיטריד צבורא: רבי אבא הוה קא משתמיט מיניה דרב יהודה דהוה קא בעי למיסק לארעא דישראל י"דאמר רב יהודה יכל העולה מבבל לא"י עובר בעשה שנאמר יבבלא יובאו ושמה יהיו עד יום פקדי אותם נאם ה' אמר איזיל ואשמע מיניה מילתא י"מבית וועדא והדר אפיק אזל אשכחיה לתנא דקתני קמיה דרב יהודה י"היה עומד בתפלה ונתעטש ממתין עד שיכלה ה"הרוח וחוזר ומתפלל איכא דאמרי י"היה עומד בתפלה ובקש להתעטש מרחיק לאחריו ד' אמות ומתעטש וממתין עד שיכלה הרוח וחוזר ומתפלל ואומר רבש"ע יצרתנו נקבים נקבים חלולים חלולים גלוי וידוע לפניך חרפתנו וכלימתנו בחיינו ובאחריתנו רמה ותולעה ומתחיל ממקום שפסק וא' אמר ליה (ס) אילו לא באתי אלא לשמוע דבר זה ד"י: ת"ר היה ישן בטליתו ואינו יכול להוציא

את ראשו מפני הצנה חוצץ בטליתו על צוארו וקורא ק"ש וי"א על י"לבו ותנא קמא הרי לבו רואה את הערוה קסבר לבו רואה את הערוה מותר אמר רב הונא א"ר יוחנן היה מהלך במבואות המטונפות

מניח ידו על פיו וקורא ק"ש א"ל רב חסדא האלהים אם אמרה לי ר' יוחנן בפומיה לא ציינתנא ליה איכא דאמרי אמר רבה בר בר חנה אמר ריב"ל היה מהלך במבואות המטונפות מניח ידו על פיו וקורא ק"ש א"ל ר' חסדא האלהים אם אמרה לי ריב"ל בפומיה לא ציינתנא ליה ומי אמר ר' הונא הכי והאמר רב הונא ית"ח אסור לו לעמוד במקום המנופת לפי שאי אפשר לו לעמוד בלי הרהור תורה לא קשיא כאן בעומד כאן במהלך ומי אמר רבי יוחנן הכי והאמר י"רבה בר בר חנה א"ר יוחנן ב"בכל מקום מותר להרהר בדברי תורה חוץ מבית המרחץ ומבית הכסא וכי תימא הכא גמי כאן בעומד כאן במהלך איני והא י"רבי אבהו הוה קא אזיל בתריה דרבי יוחנן והוה קא קרי ק"ש כי מטא במבואות המטונפות אשתיק א"ל לר' יוחנן עליהן אהדר י"א"ל אם שהית כדי לגמור את כולה חוזר לראש הכי קאמר ליה לדידי לא סבירא לי לדיך דסבירא לך אם שהית כדי לגמור את כולה חוזר לראש תניא כותיה דרב הונא תניא כותיה דרב הונא המהלך במבואות המטונפות מניח ידו על פיו ויקרא ק"ש תניא כותיה דרב חסדא י"היה מהלך במבואות המטונפות לא יקרא ק"ש ולא עוד אלא שאם היה קורא ובא פוסק לא פסק מאי אמר ר' מיאשה בר בריה דריב"ל עליו הכתוב אומר ו^{גם} אני נתתי להם חוקים לא טובים ומשפטים לא יחיו [בהם] ר' אסי אמר ר^א הוי מושבי העון בחבלי השוא רב אדא בר אהבה אמר מהכא כ^י דבר ה' בזה ואם פסק מה שכרו אמר ר' אבהו עליו הכתוב אומר וברכר הזה תאריכו ימים: אמר רב הונא היתה טליתו חגורה לו על מתניו מותר לקרות ק"ש תניא גמי הכי י"היתה טליתו של בגד ושל עור ושל שק חגורה על מתניו מותר לקרות ק"ש

מי שמתו פרק שלישי ברכות

וממשמש צגדו. להעציר הכינה העוקצתו: **אצל לא היה מסעטף**.

אס נפלה עלימו כשהוא מתפלל לא היה נוטלה ומתעטף שלא להפסיק: **על סנטרו**. מנטוין צלע"ז שלא תראה פתיחת פיו: **הרי זה מקטני אמנה**. כאליו אין הקצ"ה שומע תפילת לחש (ו)

ומגביה הרצה: **הרי זה מנציאי השקר**. דכתיב ויקראו בקול גדול (מלכים א יח): **המגהק והמפסק הרי זה מגסי הרוח**. וי"א ניכר שהוא מכוער גרסינן: **אלא עטוש אעטוש קשיא**. דאין עטוש אלא לאונסו: **למטה**. מפית בקול: ופקינא לי כי כולי תלמודאי. שקולה עלי ומצינה לפי שהיה רגיל להתעטש: **כשם שעושים לו נחם רוח**. שהעטוש נחת רוח לאלס: כך עושים לו נחם **רוח תלמעלה**. מן השמים למלאות שאלתו: **אפשר כדרכ יעודה**. להצליע צאפרקסותו סודר צגראשו ושני ראשין תלוין צפניו: **פפסיס**. זרקו: **מישפמיט מיניה**. לא היה נראה אליו לפי שהיה רבי אצל חפץ לעלות לא"י ונכנס לצית המדרש: **ואשמע מיניה מילתא**. מצחון: **מזינס וועדא**. מזינס המדרש: **ונסעטש**. מלמטה: **עד שיכלה הרוח**. מגופו שנודף מאותו רוח: **וחוזר לפתלה**. למקום שפסק: **ואומר**. צחוך התפלה דאס מופסקת ועומדת כזר על די הרוח לפיכך יכול להפסיק נמי ולומר דבר זה צלמנע: **חולץ צעלימו על צוארו**. מה שיש מן הטלית ולמעלה מן כתפיו מדציק צוארו וצישן ערוס קאמר: **לידי לא סבירא לי**. לא הייתי מזקיקו להפסיק: **צחנלי השוא**. צחלינס שאינס חזקים אלא נוחין להנחק הן מושכין העון על עצמם: **אף זה**. על ידי דצור צעלמא הוה נענש: **ובדצר הוס**. צצזיל דצור זה שמהרסם עליו תאריכוין ימים: **היפה טליסו חגורה על מסניו**. לכסותו ממתניו ולמטה אע"פ שממתניו ולמעלה הוה ערוס קורא ק"ש:

אצל

את ראשו מפני הצנה חוצץ בטליתו על צוארו וקורא ק"ש וי"א על י"לבו ותנא קמא הרי לבו רואה את הערוה קסבר לבו רואה את הערוה מותר אמר רב הונא א"ר יוחנן היה מהלך במבואות המטונפות מניח ידו על פיו וקורא ק"ש א"ל רב חסדא האלהים אם אמרה לי ר' יוחנן בפומיה לא ציינתנא ליה איכא דאמרי אמר רבה בר בר חנה אמר ריב"ל היה מהלך במבואות המטונפות מניח ידו על פיו וקורא ק"ש א"ל ר' חסדא האלהים אם אמרה לי ריב"ל בפומיה לא ציינתנא ליה ומי אמר ר' הונא הכי והאמר רב הונא ית"ח אסור לו לעמוד במקום המנופת לפי שאי אפשר לו לעמוד בלי הרהור תורה לא קשיא כאן בעומד כאן במהלך ומי אמר רבי יוחנן הכי והאמר י"רבה בר בר חנה א"ר יוחנן ב"בכל מקום מותר להרהר בדברי תורה חוץ מבית המרחץ ומבית הכסא וכי תימא הכא גמי כאן בעומד כאן במהלך איני והא י"רבי אבהו הוה קא אזיל בתריה דרבי יוחנן והוה קא קרי ק"ש כי מטא במבואות המטונפות אשתיק א"ל לר' יוחנן עליהן אהדר י"א"ל אם שהית כדי לגמור את כולה חוזר לראש הכי קאמר ליה לדידי לא סבירא לי לדיך דסבירא לך אם שהית כדי לגמור את כולה חוזר לראש תניא כותיה דרב הונא תניא כותיה דרב הונא המהלך במבואות המטונפות מניח ידו על פיו ויקרא ק"ש תניא כותיה דרב חסדא י"היה מהלך במבואות המטונפות לא יקרא ק"ש ולא עוד אלא שאם היה קורא ובא פוסק לא פסק מאי אמר ר' מיאשה בר בריה דריב"ל עליו הכתוב אומר ו^{גם} אני נתתי להם חוקים לא טובים ומשפטים לא יחיו [בהם] ר' אסי אמר ר^א הוי מושבי העון בחבלי השוא רב אדא בר אהבה אמר מהכא כ^י דבר ה' בזה ואם פסק מה שכרו אמר ר' אבהו עליו הכתוב אומר וברכר הזה תאריכו ימים: אמר רב הונא היתה טליתו חגורה לו על מתניו מותר לקרות ק"ש תניא גמי הכי י"היתה טליתו של בגד ושל עור ושל שק חגורה על מתניו מותר לקרות ק"ש

אבל

אני ציינתנא ליה. פירוש, מדאמר רב חסדא האלהים אי אמר ר' יוחנן בפומא לא ציינתנא ליה, ש"מ דקבלה היתה בידו דאסור, ובא רב הונא להחיות, ולא קבלה רב חסדא. אע"ג דרב חסדא תלמיד לגבי רב הונא ורבי יוחנן, קיי"ל כותיה דאסור, מדהני אמוראי כוליה מסייעי טעמיה דהא תנא דקאי כרב חסדא, ש"מ דלהכאת כותיה.

מסורת הש"ס

א' מיכת ושסוהא מפסק ליתא מן הגמ' אלא מפירש"י נכתב בגמ' רש"א, ב' ס"א אצוני לי, ג' [מנחות יז, ד] שבת מהא כמובות קי:, ד' מבית וועדא, והמי ואזיל כל"ל רשיא, ו' נכ"ה בראש"ש אצל בעוטש"ע אימא היתא, ז' [לעיל טז, שבת מהא, ח] שבת מ: קג קדושין ג. ע"ג מר: זכחיס קב:, ט ר"ה לד:, י' [לעיל ג:], כ' מוספתא פ"ב ה"יט, ג' [שין לקמן כה:],

תורה אור השלם

- בבליה ירבא ושקדא ידיו עד יום פקדי אתם גאם יי ונעזיליתים ונחשיבויים אל תקיטום תהו:
- וגם אגי נהתי לקם וקיים לא טובים וקפטיים לא ידיו בקום:
- הוי משכי הניון בחבלי השוא ונעבות העגלה ונעזיליה יי ישיעיהו יי ח
- כי דבר יי בזה ואת מקורו דפטר הקברת תכרת דקפש הדוא עזר בה:
- בימדין טו לא בי פאי דבר רק הוה מכם כי הוא תיכס ובדקר מוסר תאריכו ימים על האדמה אשר אתם עברים את הירדן שמה לרשקה: דברים לב מז

הגהות הב"ח

א' גמי המגהק והמפסק וי' וס אומרים ויכל שסא מ"מ וי"צ ס"א שדוא עכ"ל: (ג) שם אמר אלו כ"ל ויפת ליה נמחק: (ג) שם ר' אסי אמר מהכא הוי מושכי: (ד) רש"י ד"ה הכי זה וכו' לתש סס"ד ולח"י מ"ה המגביה הרצה הכי זה מצינאי: (ס) תוס' ד"ה וממשמש וי' תקן בברו שלא יפול:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה פסק ר"ח וכו' דאע"ג ד"ה וכו' ע"י צ"מ (דף ל"ג ע"א):

הגהות הגר"א

[א] גמרא (ומתחיל ממקום שפסק) תל"מ (וכי"מ מוס' ורש"י ע"ל ג'):

מוסף תוספות

א. בתוס' ר"ש כתב, מוטב שלא יקראוה.

לעני רש"י

מנטוין [מינטוין-]. סנטר.

רב ניסים גאון

הוכיז טבעת שדוא חכשית שבחוץ עם כומו שהוא חכשית שבפנים ובתר הכי הוזכרה שמעאת דרב ששת והתם היא עיקרה ולא הוזכרה בבאן אלא כדי להקשות ממנה: